

Protokoll fört vid det sjuttioåttonde sammanträdet med styrelsen för Stiftelsen för Strategisk Forskning den 7 november 2006

Mötet genomfördes på stiftelsens kansli, World Trade Center, Stockholm.

Deltagande ledamöter

Lena Hjelm-Wallén, ordförande
Lars Björck (ej §§ 1 – 3)
Karin Caldwell
Ulla Grönlund
Peter Hjalmarsson

Göran Johnsson
Carola Lemne
Tuula Teeri
Jan Uddenfeldt

Anmäلت förhinder

Lennart Låftman

Christer Ovrén

Deltagare från kansliet

Lars Rask, VD
Björn Brandt, vice VD
Ann-Katrin Croon, tillträdande kanslichef
Anders Sjölund, planeringschef
Joakim Amorim
Inger Florin

Kerstin Hagwall
Ingvar Isfeldt, informationssekreterare,
sekreterare vid sammanträdet
Olof Lindgren
Lena-Kajsa Sidén
Henryk Wos

Adjungeringar

§ 5 Måns Collin
§ 7 Olof Sjöström

Ordföranden inledde sammanträdet med att hälsa den tillträdande kanslichefen Ann-Katrin Croon välkommen. Björn Brandt kvarstår som vice VD till den 1 februari, varefter han kommer att arbeta enbart med kapitalförvaltningsfrågor på deltid.

§ 1 Fastställande av dagordning

Den utsända dagordningen godkändes.

§ 2 Val av justerare, föregående mötes protokoll, ev jäv och adjungeringar

Peter Hjalmarsson utsågs att tillsammans med ordföranden justera protokollet.

Protokoll från styrelsens 77:e sammanträde hade sänts ut inför sammanträdet. Protokollet lades med godkännande till handlingarna. Styrelsen uttalade sin uppskattning av de presentationer som lämnats av Uppsala universitet i anslutning till sammanträdet.

Inga jäv anmäldes.

Övriga deltagare i sammanträdet adjungerades enligt deltagarförteckning.

§ 3 Anmälan av beslut fattade med stöd av delegation

En förteckning över beslut fattade med stöd av delegation hade bifogats kallelsen (bilaga 1).

§ 4 Aktuell plan för programverksamhet och budget 2006

En programbudget och en grafisk presentation av pågående program och beslutade utlysningar – motsvarande vad som redovisats vid föregående sammanträde – hade bifogats kallelsen. En ny sammanställning kommer att presenteras vid nästkommande sammanträde.

Vid styrelsens sammanträde den 26 september noterades att flera områden kommer att få minskad finansiering genom att många program avslutas under de närmaste åren. Den sammanlagda volymen av dessa uppgår till 1 637 milj kr svarande mot ca 315 milj kr/år. En preliminär bedömning av utbetalningarna visar att dessa väl följer den planerade takten. VD anmälde sin avsikt att vid nästa sammanträde redovisa den samlade bilden innefattande dels utbetalningar t o m oktober 2006, dels hur mycket som stiftelsen för närvarande satsar inom aktuella forskningsområden.

Föredragande var: Lars Rask

I diskussionen berördes bland annat fördelningen mellan olika finansiärer. Vidare noterades att programbudgeten bör rymma kostnader för utvärderingar.

Styrelsen *beslutar*

att godkänna rapporten.

§ 5 Insatser för svensk processindustri

Styrelsen beslutade den 16 juni 2006 dels att avsätta 60 milj kr för att utlysa en satsning i syfte att öka den svenska processindustrins konkurrenskraft, dels att bemyndiga VD att tillsätta en beredningskommitté för den detaljerade utformningen av utlysningen. Beredningskommittén har utarbetat ett förslag till program, kallat *Processindustriellt centrum för forskning och kompetensutveckling med inriktning på flexibilitet, styrbarhet och tillgänglighet i utformningen av produktionssystem*, PIC, vilket hade bifogats kallelsen.

Det föreslagna centret förutsätter medverkan från processindustrin, bland annat för testkörning, vilket kräver utbildningsinsatser för att uppnå tillräcklig mottagarkompetens. Det är också viktigt att processindustrin ställer upp med medfinansiering – in cash och in kind. Programförslaget är väl genomarbetat, men får ändå ses som ett experiment.

En tidsplan för utlysningen presenterades.

Föredragande var: Lars Rask och Måns Collin

I diskussionen betonades kravet på vetenskaplig excellens och att stiftelsens bidrag huvudsakligen skall gå till forskning, även om centret också omfattar kompetensutveckling. VD bör särskilt bevaka att detta krav upprätthålls. Vidare påpekades behovet av att utnyttja olika tänkbara kanaler för att nå den tilltänkta målgruppen för utlysningen.

Styrelsen *beslutar*

att med ovan redovisade förbehåll bemyndiga VD att genomföra utlysningen enligt riktlinjerna i beslutspromemorian, och

att fastställa utlysningstexten (bilaga 2) med de mindre textjusteringar som föranletts av styrelsens diskussion.

§ 6 Medel till steg 2 av programmet Framtidens Forskningsledare II

Styrelsen beslutade den 14 december 2004 om 18 individuella anslag på vardera 6 milj kr för fyra års forskning med möjlighet till fortsatt finansiering i ytterligare två år efter utvärdering.

VD föreslår att de tre första årens forskningsverksamhet inom programmet utvärderas av en grupp svenska utvärderare och att de forskare som får en positiv bedömning får fortsatt finansiering i ytterligare två år med 3 milj kr, vilket motsvarar oförändrad nivå – 1,5 milj kr per år.

Föredragande var: Henryk Wos

I diskussionen betonades vikten av att i utvärderingen också beakta den strategiska dimensionen.

Styrelsen *beslutar*

att avsätta en ram på 54 milj kr för steg 2 i programmet Framtidens Forskningsledare II avseende fortsatt finansiering i två år för högst 18 forskare.

§ 7 Stiftelsens kapitalförvaltning

En redovisning av förvaltningsläget och kapitalutskottets aktuella bedömningar lämnades. Stiftelsens totala förmögenhet uppgick den 30 september 2006 till 10 200 milj kr. Beviljade, ej utbetalda anslag uppgick vid årsskiftet 2005/06 till 2 250 milj kr och under 2006 har nya åtaganden på 355 milj kr gjorts. Under året har en omallokering från aktier till räntebärande placeringar och specialfonder ägt rum. Ett diagram över aktuell medelsfördelning hade bifogats kallelsen.

Cecilia Hermansson, ledamot av kapitalutskottet, har anmält att hon önskar frånträda uppdraget. Kapitalutskottet återkommer i december med förslag till efterträdare.

Föredragande var: Olof Sjöström, ordförande i kapitalutskottet

Styrelsen *beslutar*

att godkänna rapporten.

§ 8 Utvärderingar och utvärderingsplan 2006 – 2007

Under 2005 inleddes slututvärderingar av avslutade program. Av sex beställda fallstudier har hittills fyra levererats. Upphandling av ytterligare sju fallstudier har genomförts och flera av dessa har påbörjats. Även arbetet med områdesvisa slututvärderingar har påbörjats. Utvärderingen av ProViking kommer att äga rum i juni 2007. En samlad diskussion av genomförda utvärderingar av stiftelsens verksamhet under de första tio åren kommer att föras under 2007.

Föredragande var: Olof Lindgren

I diskussionen betonades vikten av att kravspecifikationerna vid upphandling av utvärderingar utformas på ett sådant sätt att stiftelsen får verklig nytta av de genomförda utvärderingarna. Det noterades också att många mottagare av de första Senior Individual Grants ännu inte lämnat slutrapport.

Styrelsen *beslutar*

att godkänna rapporten.

§ 9 Utlysningar för rörlighet akademi – industri och för internationell rekrytering

9a Rörlighet akademi - industri

Förslagsskiss till utformning av en utlysning inom *Strategic Mobility* hade bifogats kallelsen och presenterades.

Rörligheten i det svenska forskningssystemet är låg – särskilt mellan akademi och industri. Det föreslagna programmet riktar sig till relativt seniora forskare och näringslivspersoner för att möjliggöra ”gästforskarvistelse” eller utbytestjänstgöring på ”den andra sidan” under 6 – 12 månader. Ett anslag tänks uppgå till max 2 milj kr inklusive overhead, varav en del skulle kunna få användas för ”repatrering”.

VD föreslår ett program för *Strategic Mobility* med en omslutning på ca 30 milj kr.

Föredragande var: Joakim Amorim

I diskussionen underströks att det primära syftet är att underlätta forskarutbyte mellan akademi och industri. Behovet av att kunna dela upp utbytestjänstgöringen i flera delperioder påpekades, liksom att problemet med förlorad meritering bedöms vara stort på såväl industrisidan som akademisidan. En jämförelse med ”adjungerade professorer” gjordes. Ett antal forskningschefer eller motsvarande från relevanta företag bör involveras i diskussionen av programmets närmare utformning.

Styrelsen *beslutar*

att med de ändringar som föranleds av diskussionen uppdra åt verkställande direktören att vidare bereda och återkomma med förslag till utlysning av ett program för strategisk mobilitet baserat på den presenterade förslagsskissen.

9b *Internationell rekrytering*

Förslagsskiss till utformning av en utlysning inom *Strategic Recruitment* hade bifogats kallelsen och presenterades.

En strategisk rekrytering bör normalt utgå från en strategisk plan och stiftelsen bör stödja omstrukturering mot högre effektivitet och profilering – inte bidra till den obalans som nu råder till följd av otillräckliga statsanslag. Ett ”stödpaket” bör vara kraftfullt – 25 – 30 milj kr – och programmet tänks bestå av minst tre sådana. Varje högskola avses få inkomma med högst en ansökan och tvingas redovisa hur man avser att ta över finansieringen, när stiftelsens stöd tar slut. VD föreslår ett program för *Strategic Recruitment* omfattande 100 – 120 milj kr.

Föredragande var: Lars Rask

I diskussionen berördes bland annat rörlighet och koncentration inom landet. Styrelsen delade VD:s analys av behovet av omstrukturering av högskolans forskningsresurser, men ställde sig tveksam till att detta program skulle hjälpa högskolan att omstrukturera. Fokus inom detta program bör begränsa sig till att rekrytera toppforskare verksamma utomlands till Sverige för en kortare tid. Styrelsen uppdrog också åt VD att i annan form återkomma till förslaget om att främja en koncentration av resurser inom landet.

Styrelsen *beslutar*

att uppdra åt VD att återkomma med förslag enligt den förda diskussionen.

§ 10 Fortsatt stöd till Institutet för studier av högre utbildning och forskning, SISTER

Tillsammans med Riksbankens Jubileumsfond, KK-stiftelsen och STINT är SSF grundare och huvudfinansiär av Institutet för studier av högre utbildning och forskning. Stiftelsen har stött SISTER under åtta år och det nuvarande bidraget upphör med utgången av 2006. Olika scenarier för institutets fortsatta finansiering presenterades.

Föredragande var: Lars Rask och Björn Brandt

Styrelsen *beslutar*

att bemyndiga VD att – förutsatt att övriga huvudfinansiärer fortsatt bidrar på motsvarande sätt – bevilja ett bidrag på högst 1, 3 milj kr/år för verksamhet vid SISTER under 2007 och 2008, såsom de slutliga årliga bidragen, och

att uppdra åt VD att fastställa de villkor som skall gälla för bidraget, varvid förutsätts att det till viss del skall utnyttjas för att analysera, utveckla och presentera stiftelsestödd verksamhet samt att SISTER utarbetar en långsiktig plan för institutets verksamhet/finansiering alternativt avveckling.

§ 11 Information och meddelanden

Inkomna ärenden

En förteckning över nya ärenden under beredning per den 24 oktober hade bifogats kallelsen.

Stiftelsens kapital

Stiftelsens totala förmögenhet den 30 september 2006	10 200 milj kr
Beviljade ej utbetalda anslag vid årsskiftet 2005/06	2 250 milj kr
Nya åtaganden under 2006	355 milj kr
Utbetalt t o m den 30 september 2006	419 milj kr

Budgetpropositionen

Ett kort utdrag ur budgetpropositionen för 2007 hade bifogats kallelsen. Noterades att högskolemomsens avskaffande leder till att stiftelsens anslag blir 8 % mer värda.

Lägesrapport Ingvar Carlsson Award, ICA

En lägesrapport beträffande Ingvar Carlsson Award 2006 hade bifogats kallelsen. Vid ansökningstidens utgång hade stiftelsen tagit emot 38 ansökningar, varav 11 från kvinnliga sökande. Fördelningen på födelseår, disputationsår och nuvarande vistelseland liksom på vetenskapsområde presenterades.

ProEnviro

En lägesrapport hade bifogats kallelsen. Ledamöter har utsetts i det vetenskapliga respektive det industriella rådet. Den första utlysningen resulterade i 14 ansökningar för vilka beslut avses tas i december. Projekten beräknas kunna starta i januari 2007.

Aktuell pressbevakning

Pressklipp från perioden efter närmast föregående styrelsemöte hade bifogats kallelsen.

Mikroelektroniklaboratorierna, Myfab

En muntlig lägesrapport lämnades, varvid bland annat nämndes ansträngningarna att få in Myfab som en post i forskningspropositionen, utvärderingens rekommendation om fortsatt finansiering och målet att öka industrins användning av laboratorierna.

Structural Genomics Consortium, SGC

VD anmälde de tre tänkta finansiärernas – KAW, VINNOVA och SSF – gemensamma hållning till en aviserad ansökan från konsortiet och att det uppdragits åt professor Anders Liljas att utvärdera i vilken utsträckning kompetens och resultat från den pågående verksamheten kunnat tillgodogöras.

ProViking, aktuell lägesinformation

Protokoll från styrelsens för ProViking 29:de sammanträde den 26 september 2006 hade bifogats kallelsen.

§ 12 Övriga frågor

Inga övriga ärenden anmälde.

Ingvar Isfeldt
sekreterare vid sammanträdet

Peter Hjalmarsson
vald justerare

Lena Hjelm-Wallén
ordförande